

अंशस्व भ्रष्टाभव वनंगच्छेत्यर्थः॥ मृतं भर्तारमुद्दिश्य रुदतीमाभव धर्मत्यागेन भार्यापतिभावस्य नष्टत्वादिति भावः॥ केचित्तु परित्यक्तधर्मणस्ते पुत्रजीवनमसंभावितमतो मामां
मृतं दृष्ट्वा रुदती भवेत्यर्थः तव पुत्रमरणकृतः शोकोऽस्त्विति भाव इत्याहुः॥ २॥ अदूषयत् त्वत्संबंधिकिं गुणादिकमदूषयत्॥ तुल्यं युगपत् ॥ ३॥ तस्माद्गुणहत्यां शाखामध्ये तृब्रह्महत्यां
प्राप्तासि ॥ उत्तमक्षत्रियस्य राज्ञो भर्तुर्वधाद्रामादीनां विवासनाच्चेति भावः॥ नरकंगच्छ प्राप्तकाले लोदू ॥ नरक एव तेन्याय प्राप्त इत्यर्थः ॥ ४॥ ईदृशं भर्तुर्मरणरामविवासनरूपं घो
रेण कर्मणा ॥ कर्मणो घोरत्वं च सामान्यविषयवरद्वयस्येदृशविशेषविषयत्वकरणं ॥ सर्वलोकप्रियं रामं हित्वा विवास्य ॥ भयं कैकेयीपुत्रोऽयं तद्वदेव दुष्टस्वभाव इति लोककलंक

राज्याद्भ्रंशस्व कैकेयिनृशं सेदुष्टचारिणि ॥ परित्यक्तासि धर्मेण मामृतं रुदती भव ॥ २॥ किन्नुते दूषयद्रामं राजा वा भृशधार्मिकः ॥ ययो
र्मृत्युर्विवासश्च त्वत्कृते तुल्यमागतौ ॥ ३॥ भ्रूणहत्यामसि प्राप्ता कुलस्यास्य विनाशनात् ॥ कैकेयिनरकंगच्छ माचता तसलोकतां ॥ ४॥
यत्त्वया हीदृशं पापं कृतं घारेण कर्मणा ॥ सर्वलोकप्रियं हित्वा ममाप्यापादितं भयं ॥ ५॥ त्वत्कृते मे पिता वृत्तो रामश्चारण्यमाश्रितः ॥ अ
यशो जीवलोके च त्वया हं प्रतिपादितः ॥ ६॥ मातृरूपे ममामित्रे नृशं सेराज्यकामुके ॥ न तेहमभिभाष्योऽस्मि दुर्वृत्ते पतिघातिनि ॥ ७॥ कौ
सल्या च सुमित्रा च याश्चान्यामममातरः ॥ दुःखेन महता विष्टास्त्वां प्राप्य कुलदूषिणीं ॥ ८॥ न त्वमश्वपतेः कन्याधर्मराजस्य धीमतः ॥ रा
क्षसी तत्र जातासि कुलप्रध्वंसिनी पितुः ॥ ९॥ यत्त्वया धार्मिको रामो नित्यं सत्यपरायणः ॥ वनं प्रस्थापितो वीरः पितापित्रिदिवंगतः ॥ १०॥

यत्प्रधानासितत्पापं मयि पित्रा विना कृते ॥ भ्रातृभ्यां च परित्यक्ते सर्वलोकस्य चाप्रिये ॥ ११॥ ह्रंपं ॥ यद्वा तद्वोषतो रामो मां त्यक्ष्यतीति भयं ॥ यद्वा महापा
तकयुतायास्तव संसर्गेण पंचमपातकित्वरूपभयं ॥ ५॥ तदेवाह ॥ त्वदिति ॥ जीवलोके च चात्परलोके च प्रतिपादितः प्रापितः ॥ ६॥ न तेहमभिभाष्यः मत्संभाषणं त्वयानकार्य
मित्यर्थः ॥ ७॥ ८॥ न त्वमश्वपतेः कन्या तत्कुलोचिता कन्यानभवसीत्यर्थः ॥ पितुरित्यस्य ममेति शेषः ॥ यद्वा स्वपितुः कुलस्य प्रध्वंसिनी दुश्चरित्रत्वव्यवस्थापिका ॥ ९॥ पिता
ममगतः गमितः ॥ १०॥ यत्प्रधाना यत्पापप्रधाना ॥ तत्पापं तत्पापफलं पितृभ्रातृरहितेऽतएव त्वन्निमित्तं सर्वलोकाप्रिये मयि वृत्तं तद्राहित्यरूपं सर्वलोकाप्रियत्वरूपं च ॥ ११॥